

УДК 336

Бабенко-Левада В.Г.¹, Аш-Шегрі Л.А.²

¹канд.екон.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ.гр. ФЕУ-117 НУ «Запорізька політехніка»

ОЦІНКА КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА – КЛІЄНТА БАНКУ В УКРАЇНІ

Одним з етапів кредитного процесу та визначальною умовою кредитних відносин є визначення кредитоспроможності клієнтів. Помилки комерційного банку в оцінці кредитоспроможності позичальників можуть привести до погіршення якості кредитного портфеля. У кращому випадку це призводить до погіршення фінансового стану банку, у гіршому — до його банкрутства.

Між кредитоспроможністю і платоспроможністю існує суттєва відмінність. Справа в тому, що кредитні зобов'язання позичальника перед банком, на відміну від інших зобов'язань, мають бути погашені виключно грошовими коштами. Тому для банку, що надає кредит, недостатньо, щоб позичальник був платоспроможним, він повинен бути кредитоспроможним.

Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються кожним банком індивідуально на основі специфіки його кредитної діяльності. Методику АКБ «Аваль» розглянемо на прикладі кредитування позичальника ПАТ" Мотор Січ" на основі фінансової звітності за 2019 рік.

Коефіцієнт покриття характеризує, наскільки обсяг поточних зобов'язань може бути погашений за рахунок усіх мобілізованих оборотних активів, здатність позичальника взагалі розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями. Нормативним є значення 1-3. Чим вище - тим краще.

$$\text{Кп}_{2019} = \frac{20499074}{4703899} = 4,36$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує, наскільки короткострокові зобов'язання можуть бути негайно погашені швидко

ліквідними грошовими коштами та цінними паперами. Нормативним вважається значення від 0,1 до 0,2. Чим вищий показник - тим краще.

$$\text{Кал}2019 = \frac{1240379}{4703899} = 0,26$$

Коефіцієнт фінансової незалежності вказує частку власних коштів у загальній сумі заборгованості підприємства. Нормативне значення показника знаходиться в межах 0,4 - 0,6.

$$\text{Кфн}2019 = \frac{21090094}{28875033} = 0,73$$

Коефіцієнт маневреності характеризує ступінь мобільності використання власних коштів. Нормативним вважається значення вище 0,1

$$\text{Кмвк}2019 = \frac{21615165 + 2429355 - 9366084}{21615165} = 0,77$$

Коефіцієнт рентабельності активів показує суму чистого прибутку на кожен вкладений гривню активів.

$$\text{Кра}2019 = \frac{-525071}{(29255851 + 28875033)/2} = -0,018$$

Коефіцієнт рентабельності продаж вказує на обсяг чистого прибутку (виручки компанії, за вирахуванням операційних витрат, відсотків, податків і іншого), який генерує кожна гривня продажів.

$$\text{Крп}2019 = \frac{-525071}{6436902} = -0,081$$

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу вказує скільки прибутку було згенеровано на кожен гривню залучених власних коштів.

$$\text{Крвк}2019 = \frac{-525071}{(21615165 + 21090094)/2} = -0,012\%$$

Коефіцієнт зносу основних засобів показує ступінь зносу основних засобів.

$$\text{Кзн}2019 = \frac{5488146}{12812748} * 100\% = 42\%$$

Отже, на основі методики АКБ «Аваль» можна зробити такий висновок. ПАТ «Мотор Січ» має високі коефіцієнти ліквідності, що вказує на здатність відповідати за поточними зобов'язаннями за допомогою оборотних активів, може вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.

Високий коефіцієнт фінансової незалежності і коефіцієнт маневреності вказує на те, що ПАТ «Мотор Січ» має велику долю власного капіталу і здатна профінансувати 73% своїх активів за рахунок власних фінансових ресурсів. Щодо показників рентабельності, то в 2019 році вони мають від'ємні показники, що свідчить про збиток. Проте, незважаючи на це, ПАТ «Мотор Січ» має гарну кредитоспроможність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Річний звіт 2019 рік «Мотор Січ» [Електронний ресурс]. Режим доступу:http://www.motorsich.com/ukr/investors/othetnost/bux/2019_year/
- 2.Бугелець Ю.В. / Основні шляхи вдосконалення сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальника: Курс лекцій. – Київ, 2007. – 54с.
- 3.Савлук М.І. / Вступ до банківської справи. – К.: Лібра, 1998. – 344с.